

Μέρος 1

Η δράση μας μέσα από το Πρόγραμμα LIFE:
Καλές πρακτικές & επιτυχημένα
παραδείγματα

Partnership for
nature and people

Γιώργος Σγούρος
Διευθυντής

Ποιοι είμαστε

- Η Ορνιθολογική ιδρύθηκε το 1982. Είναι από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές ΜΚΟ στην Ελλάδα
- Η μοναδική ΜΚΟ με αποκλειστικό αντικείμενο την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους
- Ελληνικός εταίρος της **BirdLife International**, της μεγαλύτερης παγκόσμιας ομοσπονδίας για την προστασία του περιβάλλοντος, με πάνω από 110 εθνικές οργανώσεις και 2,5 εκ. μέλη

Για τα πουλιά

Για τη φύση

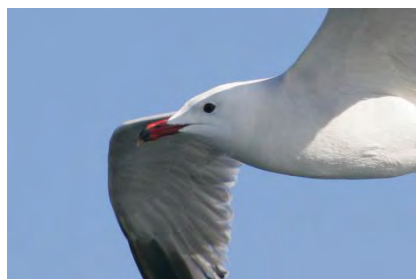
Για' σένα

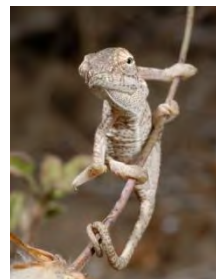
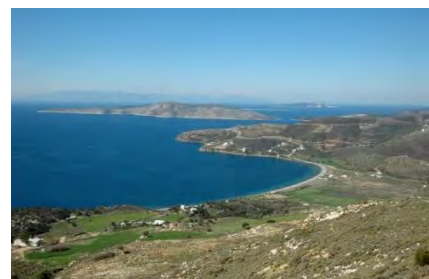
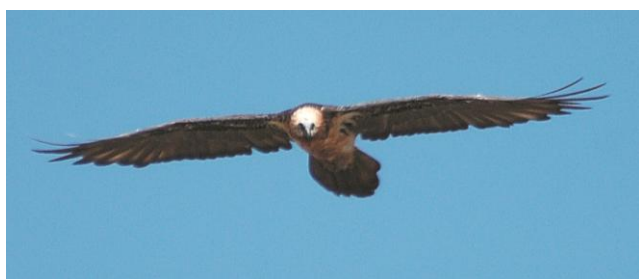
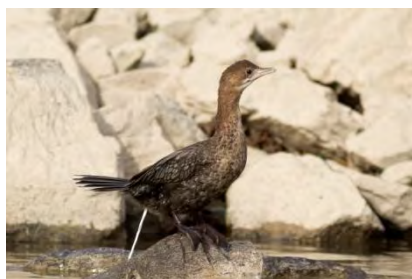
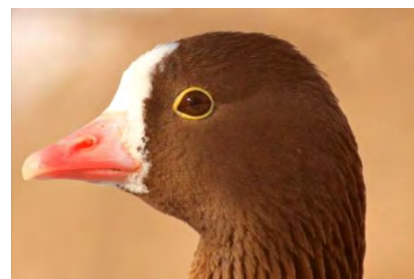
Ορνιθολογική & LIFE

- Υλοποίηση περισσότερων από 20 Προγραμμάτων από το 1996 έως σήμερα ως συντονιστής ή εταίρος

**9 Προγράμματα
LIFE σε εξέλιξη**

Δράσεις στο θαλάσσιο & νησιωτικό περιβάλλον

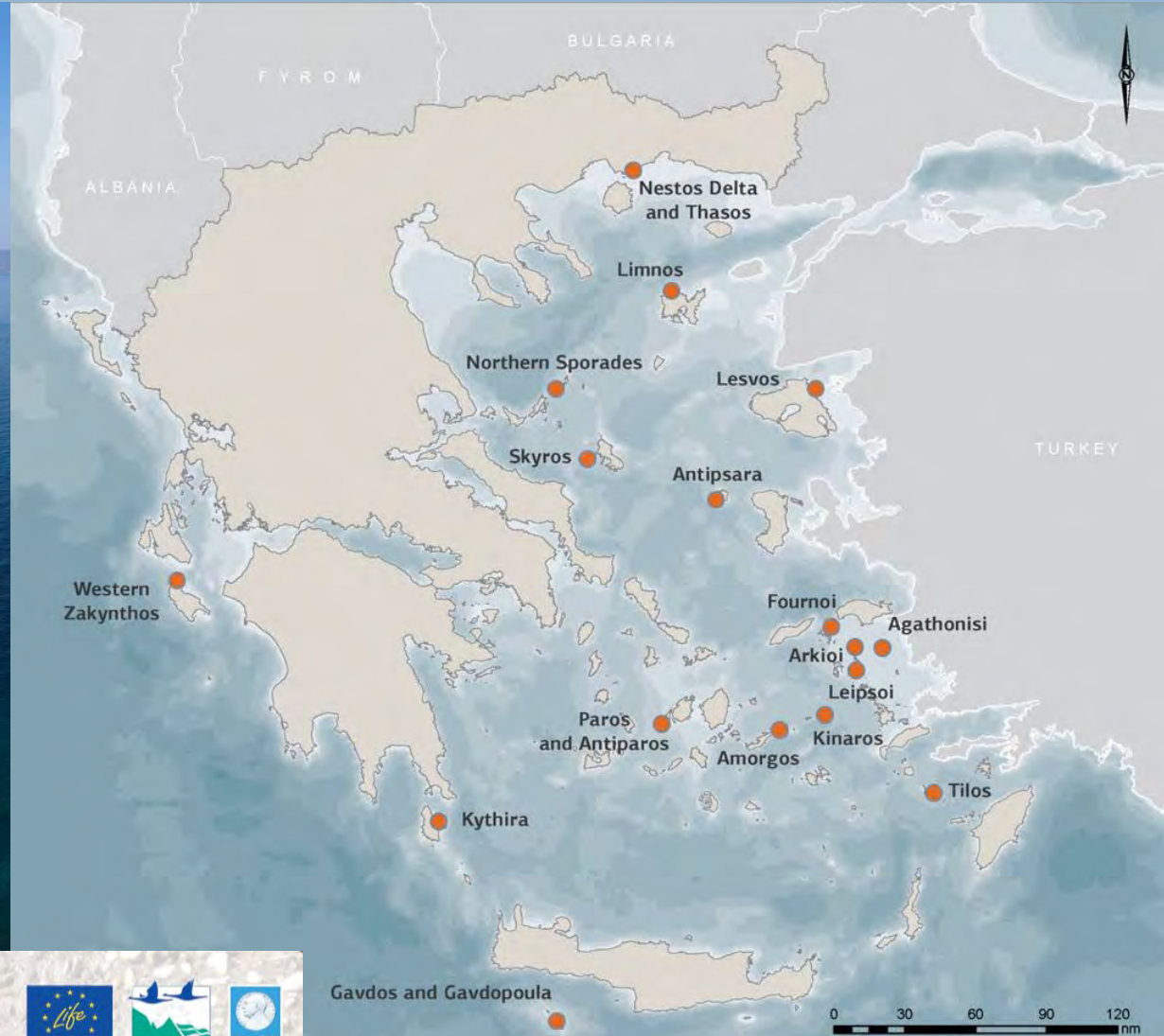
Υλοποίηση δράσεων διατήρησης για τον Θαλασσοκόρακα και τον Αιγαιόγλαρο και αναγνώριση Θαλάσσιων Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά της Ελλάδας

LIFE07 NAT/GR/000285

Οι περιοχές του Προγράμματος

17 Ζώνες
Ειδικής
Προστασίας
στο Αιγαίο και
το Ιόνιο

Προσδιορίζοντας τις Σημαντικές Περιοχές για τα Θαλασσοπούλια στην Ελλάδα

Τα Θαλάσσια IBA έχουν ως στόχο τη διασφάλιση των **θαλάσσιων ενδιαιτημάτων για τα πουλιά**, ζωτικής σημασίας για:

- ❑ Τροφοληψία
- ❑ Ξεκούραση και ανεφοδιασμό
- ❑ Μετανάστευση και τοπικές μετακινήσεις

Τα IBA αποτελούν τη βάση αναφοράς για τον καθορισμό των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (απόφαση Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων)

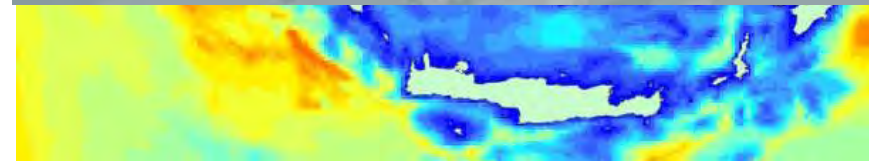
Προσδιορίζοντας τις Σημαντικές Περιοχές για τα Θαλασσοπούλια στην Ελλάδα

Συλλογή δεδομένων

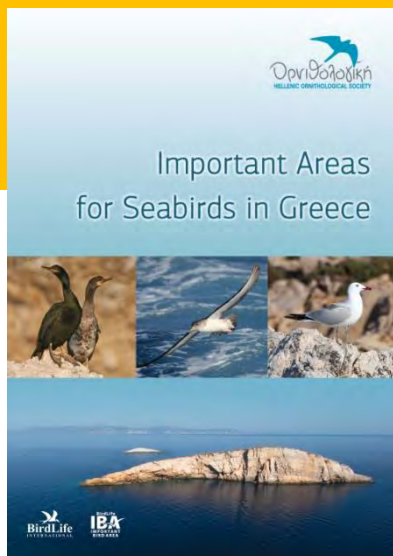
- ❑ Καταγραφή θαλασσοπουλιών στην ανοιχτή θάλασσα (ESAS), καταγραφές στη θάλασσα κατά μήκος της ακτογραμμής
- ❑ Καταγραφές από τη στεριά και παρακολούθηση μεμονωμένων πουλιών (Τηλεμετρία, δακτυλιώσεις, επανευρέσεις)
- ❑ Ανάλυση της διαίτας των θαλασσοπουλιών, με συμβατικές και σύγχρονες μοριακές μεθόδους
- ❑ Συλλογή ωκεανογραφικών και δεδομένων θαλάσσιας βιολογίας

Συνολικά, καλύφθηκαν 11.428 ναυτικά μίλια (21.165 χλμ) στο Αιγαίο και το Ιόνιο Πέλαγος

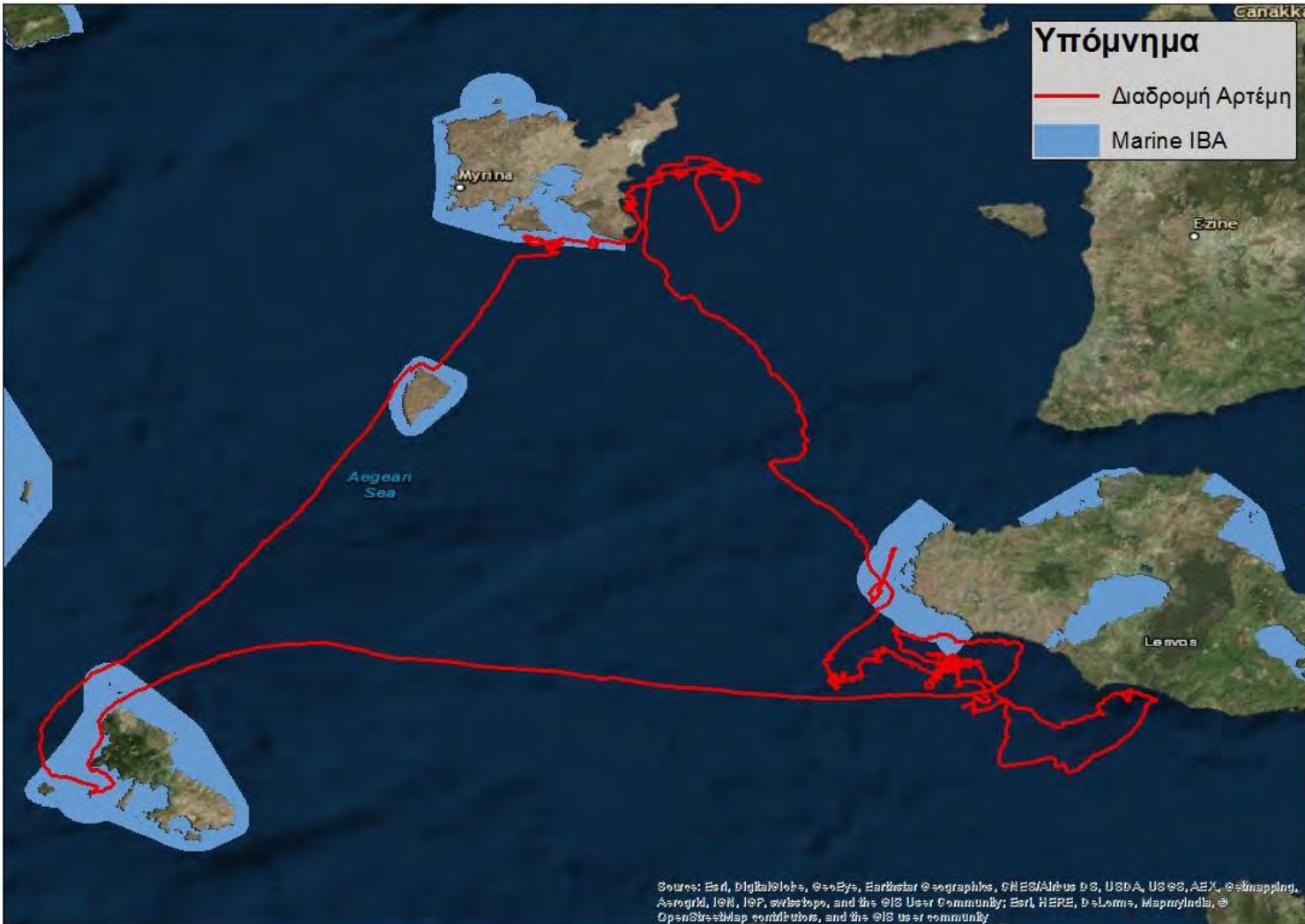

Προσδιορίζοντας τις Σημαντικές Περιοχές για τα θαλασσοπούλια στην Ελλάδα

41 Θαλάσσιες ΙΒΑ
στο Αιγαίο
και το Ιόνιο
(8.7% του εθνικού
θαλάσσιου χώρου)

Προσδιορίζοντας τις Σημαντικές Περιοχές για τα θαλασσοπούλια στην Ελλάδα

Πρόγραμμα LIFE+ για τη Βιοποικιλότητα της Σκύρου

Μεταφορά γνώσης σε άλλα Προγράμματα

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

BLACK SEA SEABIRDS PROJECT

PREPARING THE BASIS FOR AN INVENTORY OF MARINE IMPORTANT BIRD AREAS ALONG THE SOUTHERN BLACK SEA COAST

Marine IBAs: towards the integrated seabird conservation

Protected area networks have a key role in conservation strategies across the globe. Indeed, as natural resources are exploited and habitat degradation increases, networks of protected, outstanding sites become ever more important as great strongholds of biodiversity conservation.

This approach is well established in terrestrial ecosystems, where about 12% of the total surface enjoys some degree of protection. However, the marine environment has received little attention, and less than 1% of the ocean's surface is encompassed by marine protected areas (MPAs). Moreover, most MPAs are small, coastal sites, focusing on bottom habitats (e.g., coral reefs, mangroves, sea-grass prairies), whereas the open sea and its related biota have been largely neglected.

The Black Sea Seabirds Project

The Black Sea Seabirds Project aims to create the basis for an inventory of Marine Important Bird Areas (IBAs) with a particular focus on two seabird species: Yelkouan Shearwater (*Puffinus yelkouan*) and European Shag (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*). The main objective of this project is to create the basis for an inventory of Marine IBAs for these and other species occurring in the southern Black Sea, thus allowing the Romanian and the Bulgarian governments to start fulfilling its European obligations for the creation of Marine SPAs, and the Turkish government to progress work as part of the accession negotiations.

European Shag
(*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*)

Why are marine IBAs necessary?

Seabirds are becoming increasingly threatened, at a faster rate globally than all other species-groups of birds. Although they must breed on land, these birds spend most of their time at sea, where they obtain their food and face several serious threats. Therefore, protecting them in their breeding colonies is not enough to ensure their conservation. On the contrary, a coherent network of key marine sites is necessary to complement current conservation efforts on land. Marine IBAs are intended to show where these key areas are located.

For which species can Black Sea marine IBAs be identified?

IBAs are primarily intended to strengthen the protection of threatened and/or sensitive bird species. Annex I of the EC Birds Directive lists the species considered of conservation concern in the European Union context; of these species, those with significant congregations in southern Black Sea coast were the main target of the project. The Southern Black Sea coast holds internationally important populations of Yelkouan Shearwater (*Puffinus yelkouan*), and the Mediterranean sub-species of the European Shag (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*). *Puffinus yelkouan* has recently been upgraded on the IUCN Red List to "Vulnerable".

The Black Sea Seabirds Project Team

What is the main contribution of the Project?

The current project aims to train staff and volunteers from Romania, Bulgaria and Turkey on seabird research and conservation methods. Intensive fieldwork will also be undertaken to ascertain key feeding and rafting areas for Yelkouan Shearwaters and Shag, and all the Shag colonies in Turkey and Bulgaria will be surveyed, so that Marine Important Bird Areas around the most important colonies be mapped and characterized, according to the established Marine IBA methods and criteria. Training on methods to identify Marine IBAs and on designating Marine SPAs will also be given.

The Black Sea Region

BLACK SEA SEABIRDS PROJECT

Εξάλειψη αρουραίων από τις ακατοίκητες νησίδες

Τα είδη εισβολείς αποτελούν σημαντική απειλή για είδη που φωλιάζουν σε απομονωμένες, ακατοίκητες νησίδες.

Ο αρουραίος *Rattus rattus* είναι ο κύριος θηρευτής αβγών και νεοσσών θαλασσοπουλιών.

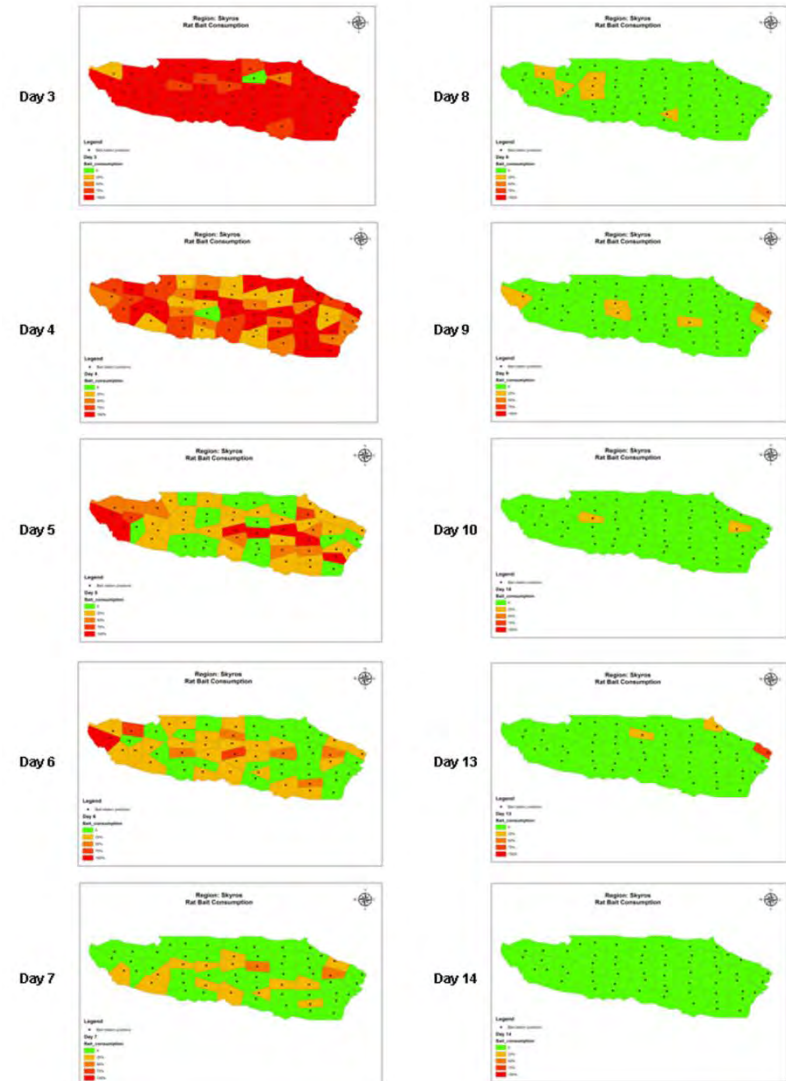
- ❑ Αξιολόγηση 83 συμπλεγμάτων νησίδων εντός των 17 ΖΕΠ του Προγράμματος, ώστε να προσδιοριστούν αυτές μεγαλύτερης προτεραιότητας

Εξάλειψη αρουραίων από τις ακατοίκητες νησίδες

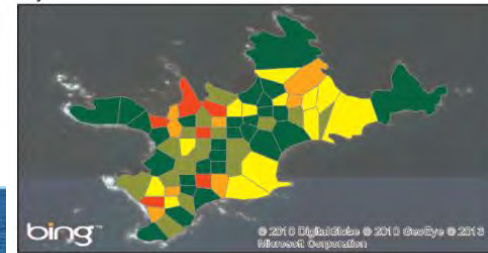
- Οι αρουραίοι εξαλείφθηκαν από 9 συμπλέγματα (19 ακατοίκητες νησίδες) συνολικής έκτασης 250 εκταρίων)
- 12-16% και το 13-52% των εθνικών πληθυσμών Θαλασσοκόρακα και Αιγαιόγλαρου αντίστοιχα, ωφελήθηκε από τις εξαλείψεις
- Προσδιορισμός κινδύνου επανεισβολής, ώστε να ληφθούν κατάλληλα μέτρα πρόληψης επανεισαγωγής, με τη χρήση γενετικών μεθόδων

Εφαρμογή σε άλλα Προγράμματα LIFE

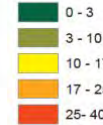
Day 1

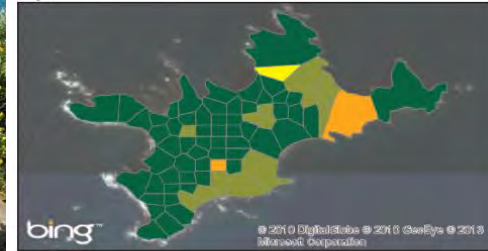
Bait Consumption
in Exo Podia - Skyros

Legend

Bait consumption

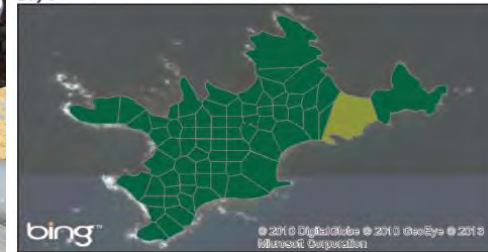
Day 2

Exo Podia Islet

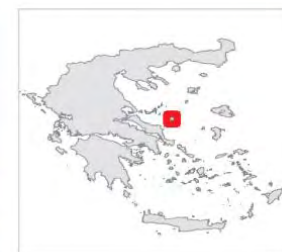
Day 3

Skyros Island

Days 4 to 6

Δράσεις για την προστασία του Μαυροπετρίτη (*Falco eleonorae*) στην Ελλάδα

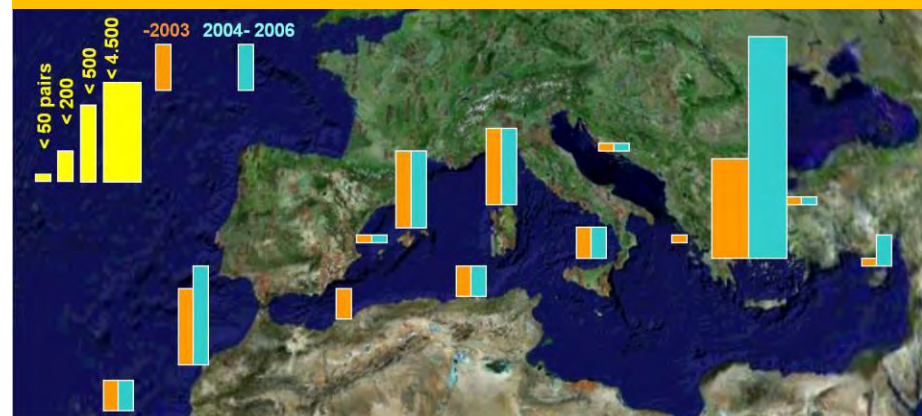
Για πρώτη φορά έγινε **συντονισμένη απογραφή** του είδους σε όλη τη Μεσόγειο, με τη συμμετοχή 9 χωρών

Τα αποτελέσματα της δράσης αυτής αναθώρησαν τις εκτιμήσεις για το είδος σε παγκόσμιο επίπεδο και ανέδειξαν τη σημασία της Ελλάδας ως τόπο αναπαραγωγής (**>80% του παγκόσμιου πληθυσμού**)

Στην Ελλάδα ερευνήθηκαν **965 νησιά και βραχονησίδες** >6.000 km ακτογραμμής

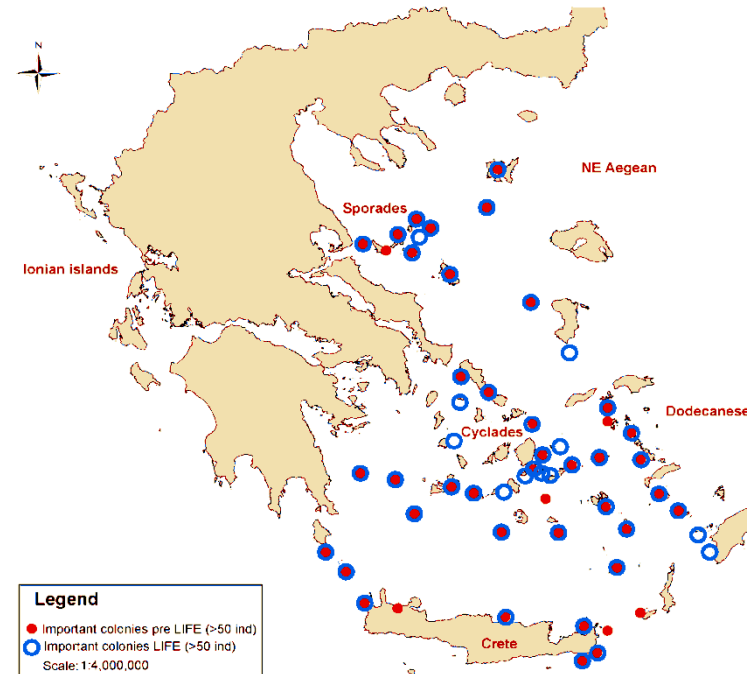

Δράσεις για την προστασία του Μαυροπετρίτη (*Falco eleonorae*) στην Ελλάδα (LIFE03NAT/GR/00091)

Δημιουργήθηκε μια **χωρική βάση δεδομένων** για το είδος. Έτσι, επιτεύχθηκε η συστηματοποίηση της διαχείρισης των ορνιθολογικών δεδομένων για τα νησιά και τις νησίδες της χώρας.

Η βάση που δημιουργήθηκε χρησιμοποιήθηκε και σε μεταγενέστερα προγράμματα όπως το LIFE07 NAT/GR/000285 για τον Θαλασσοκόρακα και τον Αιγαιόγλαρο

Διαχειριστικές δράσεις για τη διευκόλυνση της προσαρμογής του Μαυροπετρίτη στην κλιματική αλλαγή (LIFE13 NAT/GR/000909)

LIFE13 NAT/GR/000909

Δημιουργείται μια πρότυπη περιοχή με καλλιέργειες και φυτεύσεις δένδρων **στα Αντικύθηρα**, η οποία θα λειτουργεί ως «όαση» για τα μεταναστευτικά στρουθιόμορφα με τα οποία τρέφεται ο Μαυροπετρίτης ✓ αποτελεί παράδειγμα προς υιοθέτηση

Τοποθέτηση τεχνητών φωλιών για τα θαλασσοπούλια

- 52 φωλιές Μαυροπετρίτη | 20 φωλιές για Αρτέμη
- Πρώτη αποίκηση Αρτέμη σε τεχνητές φωλιές στην Ελλάδα
- Χρειάζεται χρόνος (τουλάχιστον 3 έτη) για να αξιολογηθεί η επιτυχία των τεχνητών φωλιών
- Μεταφορά τεχνογνωσίας σε άλλα Προγράμματα (LIFE EIClima)
- Απαιτητική εργασία πεδίου

Τεχνητές φωλιές για Κιρκινέζια

- 700 τεχνητές φωλιές για Κιρκινέζια σε 50 οικισμούς/χωριά σε 6 Δήμους του Θεσσαλικού Κάμπου
- Διαφορετικού τύπου, προσαρμοσμένες στα διαθέσιμα κτίρια του κάμπου και τις ανάγκες του είδους

Τεχνητές φωλιές για Κιρκινέζια

- 4 συγκροτήματα φωλιών (12-14 φωλιές το καθένα)
- Σκοπός να μπορούν εύκολα να αναπαραχθούν από Δήμους ή ιδιώτες

Τεχνητές φωλιές για Κιρκινέζια

LIFE11/NAT/GR/1011

Δημοτικό σχολείο Στεφανοβικείου

